

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Інна САВИЦЬКА

«____» _____ 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри педагогіки
протокол №16 від 10.06.2025 р.

В. о. завідувача кафедри

Лідія ЧЕРЕДНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Інформаційно-
комунікаційні технології в освіті»

Олександр КУЧАЙ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**

Галузь знань А Освіта

Спеціальність: А1 «Освітні науки»

Освітня програма: «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: канд. пед. н., доцент кафедри педагогіки Л. Чередник

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності». Навчальна дисципліна є обов'язковою. Дисципліна сприяє формуванню в здобувачів освіти базових знань, вмінь та навичок, необхідних для самостійного проведення наукових досліджень у галузі педагогіки, аналізу результатів та представлення наукових результатів з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	AI «Освітні науки»	
Освітня програма	Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів поняття про науково-педагогічне дослідження, ознайомити із комплексом методів науково-педагогічного дослідження, допомогти майбутнім викладачам в оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками організації, проведення наукового дослідження, обробки їх результатів; розвивати науковий світогляд. Завдання полягає в ознайомленні студентів із сучасними методологічними проблемами науки; основними етапами науково-педагогічного пошуку; методами науково-педагогічного дослідження.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних

наук.

загальні компетентності:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6.Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

ЗК11.Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

ЗК12.Здатність професійно користуватись базами даних (у т.ч. інтернет-джерелами, бібліотечними фондами, фондами правової інформації), управляти інформаційними потоками з метою знаходження, систематизації, раціонального застосування й поширення інформації, задіяної в наукових освітніх дослідженнях.

СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК4.Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК11.Здатність до проектування змісту освіти і навчання за рівнями національної рамки кваліфікацій, застосування теорій та методичних підходів до організації освітнього процесу з використанням ІКТ.

СК15.Вміння використовувати інноваційні технології навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу; застосовувати засоби навчання, що передбачають активне залучення ІКТ.

СК16.Здатність чітко визначати мету освітнього процесу, добирати відповідний зміст, методи, технології; застосовувати варіативні форми навчання, впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології, інформаційні системи, е-ресурси та сервіси для підвищення ефективності освітнього процесу.

СК17.Вміння здійснювати управління ІТ- інфраструктурою освітнього закладу; підтримувати й стимулювати застосування телекомунікаційних методів навчання; створювати сприятливі умови для освітньої діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН1.Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

ПРН5.Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх,

ПРН18.Оцінювати результати наукових досліджень у сфері освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							денна форма, скорочений термін						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи наукових досліджень у педагогіці														
Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості		1	1				30	11	1				10	
Тема 2. Навчально- дослідницька робота студентів		2	1	1				11	1				10	
Тема 3. Зміст педагогічного дослідження		4	2	2				11	1				10	
Тема 4. Планування педагогічного дослідження		33	1	2				11	1				10	
Разом за модулем 1	40		5	5			30	44	4				40	
Змістовий модуль 2. Методологічні засади педагогічних досліджень														

Тема 5. Методологія педагогічної науки		4	2	2				10		1			9
Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень		4	2	2				10		1			9
Тема 7. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень		6	2	4				10		1			9
Тема 8. Організація педагогічного експерименту.		34	2	2			30	10		1			9
Тема 9. Обґрунтування дослідження та його результатів		2	2					6					6
Разом за модулем 2		50	10	10			30	46		4			42
Усього годин		90	15	15		60	60	90	4	4			82

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості	1/1
2	Тема 2. Навчально-дослідницька робота студентів	1/1
3	Тема 3. Зміст педагогічного дослідження	2/1
4	Тема 4. Планування педагогічного дослідження	1/1
5	Тема 5. Методологія педагогічної науки	2
6	Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень	2
7	Тема 7. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень	2
8	Тема 8. Організація педагогічного експерименту.	2
9	Тема 9. Обґрунтування дослідження та його результатів	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Навчально-дослідницька робота студентів	2
2	Тема 3. Зміст педагогічного дослідження	2
3	Тема 4. Планування педагогічного дослідження	1
4	Тема 5. Методологія педагогічної науки	2/1
5	Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень	2/1
6	Тема 7. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень	4/1

7	Тема 8. Організація педагогічного експерименту.	2/1
---	---	-----

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості	0/10
2	Тема 2. Навчально-дослідницька робота студентів	0/10
3	Тема 3. Зміст педагогічного дослідження	0/10
4	Тема 4. Планування педагогічного дослідження	30/10
5	Тема 5. Методологія педагогічної науки	0/9
6	Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень	0/9
7	Тема 7. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень	0/9
8	Тема 8. Організація педагогічного експерименту.	30/9
9	Тема 9. Обґрунтування дослідження та його результатів	0/6

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- методи проблемного навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- робота в парах, у групах;
- мозковий штурм;
- метод гейміфікованого навчання;
- лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда;
- ілюстрування, демонстрування;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);
- порівняння.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні основи наукових досліджень у педагогіці		
Практична робота 1. Наука як форма	ПРН01, ПРН01, ПРН07, ПРН08,	5

суспільної свідомості.	ПРН10, ПРН11, ПРН17	
Практична робота 2. Навчально-дослідницька робота студентів	Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.	5
Практична робота 3. Зміст педагогічного дослідження	Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.	5
Практична робота 4. Планування педагогічного дослідження	Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.	5
Самостійна робота 1.	Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.	5
Модульна контрольна робота 1	Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.	
	Вміти розв'язувати складні задачі та вирішувати проблеми управління ІТ-інфраструктурою освітнього закладу, що потребує оновлення та інтеграції знань.	
	Оцінювати результати наукових досліджень у сфері освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.	
Всього за модулем 1		30
Модуль 2. Методологічні засади педагогічних досліджень		
Практична робота 5. Методологія педагогічної науки	ПРН01, ПРН01, ПРН07, ПРН08, ПРН10, ПРН11, ПРН17	5
Практична робота 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень	Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень. Організовувати освітній процес на основі	5
Практична робота 7. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень		5
Практична робота 8. Організація		5

педагогічного експерименту.	студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.	
Самостійна робота 2.		10
Модульна контрольна робота 2	Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук. Вміти розв'язувати складні задачі та вирішувати проблеми управління ІТ-інфраструктурою освітнього закладу, що потребує оновлення та інтеграції знань. Оцінювати результати наукових досліджень у сфері освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.	10
Всього за модулем 2		40
Навчальна робота	M1 (30 б)+M2 (40 б) =70	
Екзамен	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=134> ;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники .

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень : підручник. К.: Міленіум, 2016.
2. Основи наукових досліджень: навчальний посібник /Укл. Кравець Н.: видання 3-є, випр. і доповнене. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020.
3. Основи наукових досліджень : навч. посібник / С. Е. Сардак. Д.: ДГУ, 2018. 103 с.
4. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

Допоміжні

1. Гончаренко С.У., Олійник П.М., Федорченко В.К., Фоменко Н.А., Поважна Л.І. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: Навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч. закл. К. : Вища школа, 2003. 323с.
2. Горбачук Василь Тихонович. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій для студ. та магістрантів пед. ун-ту / Слов'янський держ. педагогічний ун-т. Слов'янськ : СДПУ, 2003. 88с.
3. Лимар Ю.М. Основи науково-педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 6.010102 "Початкова освіта". Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2011. 56 с.

4. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. Навч. посібник. К.: МОН, 2004. 216 с.

5. Наукові дослідження в контексті історичних проблем: Зб. наук. пр. / Одеський національний ун-т ім. І.І. Мечникова; Миколаївський навчально-науковий центр / Л.І. Семко (ред. кол.). Миколаїв, 2003.